

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 16^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1990

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Ε Π Ι Σ Η Μ Ο Σ Υ Π Ο Δ Ο Χ Η
ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
Κ. PIERRE AMANDRY

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Ἀγαπητὲ καὶ Ἀξιότιμε Κύριε Συνάδελφε,

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν Σᾶς ὑποδέχεται, σήμερα, μετὰ χαρᾶς, ὡς Ξένον Ἐταῖρο καὶ Σᾶς καλεῖ νὰ τὴν τιμῆσετε μὲ τὴν πολύτιμη συνεργασία σας.

Στὰ ἀπλὰ λόγια ποὺ ἀπευθύνει ὁ ἐκάστοτε Πρόεδρος στὰ νεοεισερχόμενα μέλη της, ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ προσθέσω ὅτι οἱ ἐνασχολήσεις μου μὲ τὶς ἰδέες καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος μοῦ κάνουν ἀκόμη πιὸ ἔντονη τὴν δική σας παρουσία στὸ Ἰδρυμὰ μας.

Σὲ λίγο, ὁ Συνάδελφος κ. Σακελλαρίου θὰ περιγράψει τὸ ἔργο σας καὶ τὴν συμβολή σας στὴν ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία. Ἐγὼ θὰ προσθέσω, ὅτι ἡ πρωτοτυπία σας καὶ συνεπῶς ἡ ἀποτελεσματικότητα τῶν ἐργασιῶν σας εἶναι ὅτι συνεδέσατε στενὰ τὴν Ἀρχαιολογία μὲ τὴν Ἱστορία. Τὸ ἐπράξατε, προφανῶς, ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ. Ἀγάπη ποὺ δὲν περιορίζεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο στὴν Ἀρχαιότητα, ὅπως τὸ ἀπέδειξε ἡ μακρὰ παραμονή σας, ἐδῶ στὴν Ἀθήνα, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Προσθέτω ἀκόμη, ὅτι ἡ ἱκανοποίησή μου αὐτὴ γιὰ τὴν τόσο ἐπάξια ἐκλογή σας ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι οἱ λαμπρὲς Ἀκαδημίες ποὺ ἐπιστεγάζει τὸ Institut de France, τοῦ ὁποίου εἴσθε ἐπιφανὲς μέλος, ἐκ παραδόσεως, θὰ ἔλεγα, ἔχουν ἐστραμμένα τὰ βλέμματα πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν ἑλληνικὸ πολιτισμὸ.

Σᾶς εὐχομαι ὀλόψυχα, Ἀγαπητὲ καὶ Ἀξιότιμε Κύριε Συνάδελφε, τὸ καλῶς ἤλθατε στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, καὶ παρακαλῶ τὸν Ἀκαδημαϊκὸ κ. Σακελλαρίου νὰ ἀνέλθει ἐπὶ τοῦ βήματος.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Σύμφωνα με τὸ ἀξιοθαύμαστο τυπικὸ ποὺ ἀκολουθεῖται κατὰ τὴν ὑποδοχὴ νέων μελῶν στὴ Γαλλικὴ ᾿Ακαδημία καὶ στὶς ἄλλες περιδοξες ἀκαδημίες τοῦ ᾿Ινστιτούτου, ὁ νεόφυτος τιμᾶται με ἐγκωμιαστικὸ λόγο ποὺ ἐκφωνεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ παλαιὰ μέλη τῆς ᾿Ακαδημίας, καὶ ὁ ἴδιος ἐγκωμιάζει με τὴ σειρά του τὸν προκάτοχό του. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ δικό μας τυπικὸ δὲν ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἐμένα μιὰ ἀνάλογη ἀριστοτεχνικὴ δοκιμασία, γιὰ νὰ χαιρετήσω τὴν εἰσδοχὴ σας σ' αὐτὸ τὸ σῶμα, μοῦ ἐπιτρέπει νὰ αἰσθανθῶ ἄμεικτη τὴ χαρὰ ποὺ μοῦ ἐμπνέει αὐτὸ τὸ γεγονὸς. Ὁ ρόλος ποὺ ἐπιφυλάσσω στὸν ἑαυτό μου εἶναι πολὺ μετριοπαθής: Θέλω ἀπλῶς νὰ σκιαγραφήσω τὸ ἔργο σας. Ἀλλὰ πράττω τοῦτο με λιγότερο φόβο μήπως σᾶς ἀδικήσω, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος καὶ ἡ ποιότητα τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικῆς προσφορᾶς σας ἔχουν τὴ δική τους πειστικότητα.

Ὁ Pierre Amandry εἶναι γνωστὸς στοὺς ᾿Αθηναίους, ὅπου διαβίωσε ἐπὶ πολλὰ χρόνια. Ἀπὸ τὸ 1937 ἕως τὸ 1941 ἦταν μέλος τῆς Γαλλικῆς ᾿Αρχαιολογικῆς Σχολῆς, καὶ ἀπὸ τὸ 1942 ἕως τὸ 1949 γενικὸς γραμματέας της. Ἐπανῆλθε τὸ 1969 ὡς Διευθυντὴς καὶ παρέμεινε ὡς τὸ 1981. Ἐνδιάμεσα διετέλεσε καθηγητὴς τῆς κλασσικῆς ἀρχαιολογίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Στρασβούργου.

Εἶναι μέλος τῆς *Académie des Inscriptions et Belles-Lettres* (1972), ἐταῖρος τῆς Βασιλικῆς ᾿Ακαδημίας τοῦ Βελγίου, ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Βρετανικῆς ᾿Ακαδημίας. Πρὶν ἐκλεγεῖ ξένος ἐταῖρος τῆς ᾿Ακαδημίας μας ὑπῆρξε ἀντεπιστέλλον μέλος της. Ἐπὶ πλέον εἶναι ἐπίτιμος ᾿Αντιπρόεδρος τῆς ἐν ᾿Αθήναις ᾿Αρχαιολογικῆς ᾿Εταιρείας καὶ ἐπίτιμο μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν.

Ἔχει τιμηθεῖ με πολλὰ παράσημα: *Officier de la Légion d'honneur, Commandeur des Palmes académiques*, Ταξιάρχης τριῶν ἑλληνικῶν ταγμάτων: Γεωργίου τοῦ Α΄, τοῦ Φοίνικος καὶ Τιμῆς, ᾿Ιππότης τοῦ βελγικοῦ τάγματος τοῦ στέμματος, ᾿Επίτιμος πολίτης Δελφῶν.

Ὡς ἀνασκαφέας, ὁ Pierre Amandry ἔχει ἐργασθεῖ στοὺς Δελφοὺς καὶ ἐξακολουθεῖ πάντα νὰ ἐργάζεται ἐκεῖ. Ἀνέσκαψε τὸ Κωρύκειον, τὴν Κασταλία, τὴ Μαρμαριά, ἀλλὰ ἐνδιαφέρθηκε ἐπίσης γιὰ τὶς περιοχὲς τοῦ ἱεροῦ, τοῦ θεάτρου καὶ τῶν θησαυρῶν. Τὰ εὐρήματά του εἶναι πολλὰ καὶ ἐξαιρετικῆς σημασίας. Τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκαφῶν καὶ τῶν μελετῶν του δημοσιεύονταν τακτικά. Ὡς διευθυντὴς τῆς Γαλλικῆς ᾿Αρχαιολογικῆς Σχολῆς ἐπέβλεψε καὶ κατηύθυνε τὸ ἔργο της στὸ ὅποιο περιλαμβάνονται οἱ ἀνασκαφὲς στοὺς Δελφοὺς, στὸ Ἄργος, στὴ Δῆλο, στὴ Θάσο, στὰ Μάλλια καὶ στὴ Λατὼ τῆς Κρήτης.

Ἡ ἐργογραφία τοῦ *Pierre Amandry* περιλαμβάνει 4 μονογραφίες, ἑκατὸν πενήντα ἄρθρα καὶ τριάντα βιβλιοκρισίες ποὺ περιέχουν πρωτότυπες ἀπόψεις.

Τὸ θεματολόγιο τῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων του εἶναι εὐρύτατο.

Ὡς πρῶτο θεματικὸ ἄξονα ἀναφέρω τὴ μαντική στοὺς Δελφούς, ἀλλὰ καὶ γενικότερα. Πράγματι, αὐτὸ τὸ θέμα ἐπέσυρε τὸ ἐρευνητικὸ ἐνδιαφέρον του εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ ὑπῆρξε ἀντικείμενο τοῦ πρώτου αὐτοτελοῦς δημοσιεύματός του, ποὺ ἦταν ἡ διδακτορική διατριβή του *La mantique oroloniennne à Delphes*. Πρόκειται γιὰ βιβλίον ποὺ σημείωσε σταθμὸ στὴν ἔρευνα τοῦ ζητήματος καὶ ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀξεπέραστο. Ὁ *Pierre Amandry* ἀφιέρωσε στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν καὶ στὴ μαντικὴ πέντε ἀκόμη ἐργασίες του.

Κατὰ πολὺ μεγαλύτερος εἶναι ὁ κατάλογος τῶν δημοσιευμάτων του ποὺ ἀναφέρονται στὶς ἀνασκαφικὲς ἐργασίες του στοὺς Δελφούς καθὼς καὶ σὲ μελέτες σχετικὲς μὲ μνημεῖα τῶν Δελφῶν καὶ τὴν τοπογραφία τοῦ χώρου. Ὁ *Pierre Amandry* ἔχει συνδέσει εὐφημα τὸ ὄνομά του μὲ μελέτες σπουδαίων ἔργων. Πρόκειται γιὰ τὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, τὴ στοὰ τῶν Ἀθηναίων, τὴ στήλη τῆς Σφίγγας τῶν Ναξίων, τὸν δωρικὸ κίονα τῆς θόλου τῆς Μαρμαριάς, τὸν ὄρειχάλκινο φοῖνικα γιὰ τὴ νίκη στὸν Εὐρυμέδοντα, τὸν περίφημο ἀργυρὸ ταῦρο ποὺ ἀφιέρωσαν οἱ Κερκυραῖοι.

Ἄλλος μεγάλος θεματικὸς κύκλος τῆς ἐργογραφίας τοῦ *Pierre Amandry* ἀφορᾷ στὴ χρυσοχοϊά, γενικότερα στὴν ἀρχαία κοσμηματοποιΐα. Πρὶν ἀπὸ τὸν Β΄ Παγκόσμιον Πόλεμον εὐτύχησε νὰ βρεῖ στοὺς Δελφούς ἀρχαῖα χρυσελεφάντινα ἀγάλματα ποὺ προκάλεσαν ζωηρὲς ἐντυπώσεις καὶ ἔκτοτε ἔχουν καταγραφεῖ μεταξὺ τῶν πιὸ ἐντυπωσιακῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων. Ἡ δημοσίευση τῶν κοσμημάτων τῆς συλλογῆς Ἑλένης Σταθάτου, σὲ δύο τόμους (1953, 1963) τὸν ἀνέδειξε ὡς ἐγκυρότατον εἰδικὸ σ' αὐτὸν τὸν κλάδον. Ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ κοσμήματα τῆς συλλογῆς Σταθάτου καὶ τῶν Δελφῶν ὁ *Pierre Amandry* παρορμήθηκε νὰ μελετήσῃ τίς σχέσεις τους μὲ τίς τέχνες τῆς Μ. Ἀσίας, τοῦ Οὐρρατοῦ, τοῦ Ἰράν, τῆς Σκυθίας. Τὰ σχετικὰ δημοσιεύματά του περίπου 30, μερικὰ τῶν ὁποίων εἶναι συνθετικά, τὸν ἔχουν καθιερώσει ὡς ἓνα ἐγκυρον εἰδικό, σ' αὐτὸν τὸν θεματικὸν κύκλον.

Ἐξω ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μεγάλους τομεῖς τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ δημοσιευμάτων τοῦ *Pierre Amandry*, τὸν συναντοῦμε σὲ ἓνα ποικιλώτατον φάσμα ἄλλων ἀναζητήσεων. Ἄς μνημονεύσουμε χωρὶς σχόλια τουλάχιστον τὰ τρία ἄρθρα του γιὰ τὸν περίφημον κρατήρα τοῦ *Vix*, τὴ δημοσίευση ἀντικειμένων τῆς συλλογῆς Παύλου Κανελλοπούλου, τὰ ἐπιγραφικά, τὰ φιλολογικὰ καὶ τὰ ἱστορικὰ μελετήματά του.

Διαθέτοντας ἐδραῖες καὶ εὐρεῖες γνώσεις, προικισμένος μὲ δξύνονια καὶ λεπτὴ αἰσθητικὴ ἄσκηση, θηρευτὴς τῆς τελειότητος, ὁ *Pierre Amandry* εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς κορυφαίους κλασσικοὺς ἀρχαιολόγους τῆς ἐποχῆς μας.

Θὰ ἦταν παράλειψη νὰ μὴν ἀναφέρω, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ ἐπέτυχε, τὶς μεταφράσεις τοῦ στῆ γαλλικῆ, μὲ τὴ συνεργασία τῆς συζύγου του, Ἀγγελικῆς, τὸ γένος Παυλίδη, δύο σπουδαίων νεοελληνικῶν μυθιστορημάτων: τῆς *Αἰολικῆς Γῆς* τοῦ Ἡλία Βενέζη, καὶ τοῦ *Ὁ Χριστὸς ξανασταυρώνεται* τοῦ Νίκου Καζαντζάκη.

Κατέρχομαι ἀπὸ τὸ βῆμα εὐχόμενος στὸν ἀγαπητὸ φίλο καὶ συνάδελφο μακροήμερευση καὶ συνέχιση τῶν μελετῶν του, ποὺ ἀναμένονται μὲ δικαιολογημένο ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὴ διεθνῆ ἐπιστημονικὴ κοινότητα.